

STORTINGET

Innst. 303 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 66 LS (2020–2021), L-delen

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i verdipapirhandelloven og regnskapsloven mv. (periodisk rapportering og direktivgjennomføring)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

Finansdepartementet legger i proposisjonen frem forslag til endringer i verdipapirhandelloven som gjennomfører direktiv 2013/50/EU, som endrer rapporteringsdirektivet (direktiv 2004/109/EF). Rapporteringsdirektivet harmoniserer kravene til hvilke opplysninger utstedere og innehavere av omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked, må offentliggjøre, og hvordan slike opplysninger skal offentliggjøres. Formålet med reglene er å øke gjennomsiktigheten i markedet. Reglene gir minstekrav til hvilken finansiell informasjon utstederne skal offentliggjøre i løpet av regnskapsåret (periodisk informasjonsplikt), samt visse minstekrav til offentliggjøring av endringer i eierforholdene i utstederselskapet. Direktivet inneholder blant annet bestemmelser om offentliggjøring av årsrapport og halvårsrapport. Det stilles krav om at informasjon skal være lett tilgjengelig innen EØS. Videre inneholder direktivet bestemmelser om investorers flaggeplikt.

Rapporteringsdirektivet er i hovedsak gjennomført i norsk rett i verdipapirhandelloven kapittel 4 og 5 med tilhørende forskriftsbestemmelser. Utfyllende regler er gitt i kommisjonsdirektiv 2007/14/EU, som i sin helhet er innarbeidet i verdipapirforskriften.

Direktiv 2013/50/EU, vedtatt 22. oktober 2013, gjør endringer i rapporteringsdirektivet. Endringsdirektivet gir enkelte fullharmoniserte regler, slik at muligheten til å gi strengere regler i hvert enkelt medlemsland snevres inn. Det gis videre en rekke kommisjonsforordninger som utfyller rapporteringsdirektivet. Departementets forslag i proposisjonen tar utgangspunkt i forslaget til Verdipapirlovutvalget i NOU 2016:2 – Endringer i verdipapirhandelloven – flagging og periodisk rapportering.

Proposisjonen inneholder også forslag til endringer i regnskapsloven, som er nødvendige for å gjennomføre i norsk rett EUs parlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU (det konsoliderte regnskapsdirektivet) vedtatt 26. juni 2013 og direktiv 2014/95/EU (endringsdirektivet – om visse store foretaks og konsersners offentliggjøring av ikke-finansielle opplysninger om mangfold) vedtatt 22. oktober 2014.

Forslagene bygger bl.a. på Regnskapslovutvalgets utredninger NOU 2015:10 Lov om regnskapsplikt og NOU 2016:11 Regnskapslovens bestemmelser om årsberetning mv. Utredningene var på alminnelig høring henholdsvis høsten 2015 og høsten 2016. Enkelte deler av utvalgets forslag som innebærer muligheter for betydelige forenklinger for næringslivet, ble fulgt opp av departementet i Prop. 160 L (2016–2017), jf. Innst. 46 L (2017–2018) og Stortingets lovvedtak 15. desember 2017 om endringer i regnskapsloven mv. Det vises videre til at EUs parlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU (det konsoliderte regnskapsdirektivet) ble tatt inn i EØS-avtalen ved EØS-komitebeslutning nr. 293/2015 den 30. oktober 2015. Direktiv 2014/95/EU (endringsdirektivet) ble tatt inn i EØS-avtalen ved EØS-komitebeslutning nr. 39/2016 den 5. februar 2016. Det er tatt konstitusjonelt forbehold fra norsk side. Departementet bemerker at norsk regnskapslov for en stor del allerede er

i overensstemmelse med regnskapsdirektivene, men kommer i denne proposisjonen tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer som skal sikre at norsk rett er i overensstemmelse med EØS-regler som svarer til nye og endrete regler i direktiv 2013/34/EU (det konsoliderte regnskapsdirektivet) samt direktiv 2014/95/EU om visse store foretaks og konserners offentliggjøring av ikke-finansielle forhold (direktivet for ikke-finansiell rapportering, også omtalt som «NFRD» – non-financial reporting directive).

Det bes også om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komitébeslutningene nr. 293/2015 og 39/2016, som innlemmer de to direktivene i EØS-avtalen.

Stortinget har de siste årene vedtatt en rekke endringer i verdipapirhandelloven og tilhørende regelverk for å gjennomføre regelverk fra EU på verdipapirområdet. Finansdepartementet har foretatt en gjennomgang av relevant regelverk på området og har i den forbindelse avdekket enkelte henvisninger og begrepsbruk som ikke har blitt oppdatert. Proposisjonen inneholder også forslag til oppretting av slike henvisninger og termer.

1.2 Endringer i verdipapirhandelloven – periodisk rapportering

Den 22. mai 2015 oppnevnte regjeringen et lovutvalg for å komme med forslag til gjennomføring i norsk rett av EUs reviderte regelverk på verdipapirområdet.

Utvalget fikk blant annet i mandat å

«utrede og utarbeide utkast til nødvendige endringer i lov og forskrift som kan gjennomføre kommende EØS-regler svarende til [...] samt Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/50/EU om endringer i rapporteringsdirektivet.»

I tillegg til NOU 2016:2 hvor utvalget foreslår regler om flagging og periodisk rapportering som gjennomfører endringene i rapporteringsdirektivet i norsk rett, som forslaget i denne proposisjonen i hovedsak bygger på, har utvalget så langt avgitt ytterligere fire utredninger:

NOU 2017:1 Markeder for finansielle instrumenter – Gjennomføring av MiFID II og MiFIR, NOU 2017:14 Nye regler om markedsmissbruk – saksjoner og Straff – Gjennomføring av markedsmissbruksforordningen og gjennomgang av verdipapirhandellovens regler om sanksjoner og straff, NOU 2018:10 Gjennomføring av prospektforordningen og fastsettelse av regler for nasjonale prospekter og NOU 2019:1 Overtakelsestilbud (frivillig og pliktig tilbud) – Endringer i verdipapirhandelloven.

Utvalget skal avgi ytterligere én utredning om prosessuelle forhold knyttet til behandling av saker for klagenemnd og for domstolene der offentligrettslig kom-

petanse etter børs- og verdipapirlovgivningen er delegert til et regulert marked mv.

Finansdepartementet sendte NOU 2016:2 på høring 2. mars 2016.

Finansdepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til endringer i verdipapirhandelloven som gjennomfører direktiv 2013/50/EU, vedtatt 22. oktober 2013 (heretter endringsdirektivet), som endrer rapporteringsdirektivet (direktiv 2004/109/EF).

Rapporteringsdirektivet er i norsk rett i hovedsak gjennomført i verdipapirhandelloven kapittel 4 og 5 med tilhørende forskriftsbestemmelser. Utfyllende regler er gitt i kommisjonsdirektiv 2007/14/EU, som i sin helhet er innarbeidet i verdipapirforskriften.

Endringsdirektivet gjør endringer i rapporteringsdirektivet. Endringsdirektivet gir enkelte fullharmoniserte regler, slik at muligheten til å gi strengere regler i hvert enkelt medlemsland snevres inn. Det gis videre en rekke kommisjonsforordninger som utfyller rapporteringsdirektivet.

Endringsdirektivet trådte i kraft i EU 26. november 2013 med gjennomføringsfrist i EU 26. november 2015. Endringsdirektivet anses EØS-relevant. Endringsdirektivet ble innlemmet i EØS-avtalen 12. juni 2020. Norge deltok i EØS-komiteens beslutning med forbehold om Stortingets samtykke. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med anmodning om godkjenning av EØS-komiteens beslutning.

Viktige endringer i rapporteringsdirektivet er blant annet gjort i reglene om hyppigheten av den periodiske rapporteringen. I endringsdirektivet fjernes nasjonale myndigheters generelle mulighet til å gi regler om kvartalsrapportering under henvisning til at rapportering hvert kvartal synes unødvendig byrdefullt, særlig for små og mellomstore selskaper, samtidig som så hyppig rapportering kan medvirke til kortsiktighet i driften av foretakene. Denne endringen er gjennomført i norsk rett ved å oppheve den tidligere bestemmelsen i verdipapirforskriften om krav til kvartalsrapportering med virkning fra 1. januar 2017.

Det er gitt unntaksbestemmelser i endringsdirektivet som gir adgang til å gi regler om kvartalsrapportering dersom visse vilkår er oppfylt, og den generelle adgangen til å gi regler om kvartalsrapportering for finansinstitusjoner opprettholdes. Behovet for slike regler drøftes i kapittel 2.4 med utgangspunkt i Verdipapirlovutvalgets forslag i NOU 2016:2. Departementet foreslår å opprettholde en forskriftshjemmel til å gi regler om kvartalsrapportering innenfor de rammer rapporteringsdirektivet setter. Dagens frist på to måneder for å avlegge halvårsrapport foreslås også opprettholdt.

Departementet foreslår i kapittel 2.3 endringer i verdipapirhandelloven som gjennomfører endringene i rapporteringsdirektivets bestemmelser om hjem- og

vertsstatsregulering. Forslaget tar utgangspunkt i NOU 2016:2.

I kapittel 2.5 foreslår departementet forskriftshjemler for å kunne gjennomføre varslede EU-regler om innføring av et felles europeisk tilknytningspunkt for de nasjonale lagringsmekanismene for informasjonspliktige opplysninger (heretter OAM). Formålet med bestemmelsene er at europeiske investorer enkelt skal få tilgang til informasjonspliktige opplysninger for alle selskaper notert på regulert marked i EØS.

Endringsdirektivet gir også regler om rapportering av betaling til myndigheter, såkalt land-for-land-rapportering. Reglene krever at utstedere som driver virksomhet innen utvinningsindustrien, skal utarbeide en rapport om betaling til myndigheter. Slike regler var i hovedsak allerede gjennomført i norsk rett før endringsdirektivet ble utredet av Verdipapirlovutvalget, og de øvrige endringene om land-for-land-rapportering som ble foreslått i NOU 2016:2, ble gjennomført i lov 16. juni 2017 nr. 52 med utgangspunkt i Prop. 76 L (2016–2017).

Endringsdirektivet gjør også endringer i rapporteringsdirektivets regler om flagging av eierposisjoner i noterte selskap, samt krav til sanksjoner. Dette er også utredet av Verdipapirlovutvalget i NOU 2016:2. Departementet vil i en senere proposisjon til Stortinget behandle Verdipapirlovutvalgets forslag i NOU 2016:2 til slike regler.

Departementet legger til grunn at plikt til å holde årsrapport og halvårsrapport offentlig i ti år, mot fem etter dagens regler, vil kunne medføre noe økte kostnader til å gjennomgå rutiner og systemer for å foreta tilpassningen.

Det foreslås forskriftshjemler til å gjennomføre fremtidige regler om et felles tilknytningspunkt for OAM-ene i EØS hos ESMA og et felles rapporteringsformat. Løsningen vil antakelig medføre enklere informasjonstilgang for investorene som vil finne informasjonspliktige opplysninger for alle utstedere som har noterte, omsettelige verdipapirer på regulerte markeder i EØS på ett sted, og i standardisert format.

Dette vil medføre behov for utvikling av felles tekniske løsninger innen EØS. Det vil dermed kunne påløpe utviklingskostnader for OAM-ene og nasjonale myndigheter.

Kravet om rapporteringsformat vil påføre utstederne engangskostnader og deretter årlige kostnader.

Departementet legger til grunn at endringene i reglene om hjem- og vertsstatsregulering ikke vil ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

1.3 Endringer i regnskapsloven – gjennomføring av EØS-regler som svarer til direktiv 2013/34/EU og 2014/95/EU

Finansdepartementet foreslår i denne proposisjonen endringer i regnskapsloven som er nødvendige for å gjennomføre i norsk rett det konsoliderte regnskapsdirektivet (direktiv 2013/34/EU) og direktivet for ikke-finansiell rapportering, det såkalte non-financial reporting directive «NFRD» (direktiv 2014/95/EU).

Bakgrunnen for lovforslaget og høringen omtales i proposisjonens kapittel 3.2. Lovforslaget bygger på Regnskapslovutvalgets to utredninger.

Kapittel 3.3 omhandler det konsoliderte regnskapsdirektivets virkeområde, definisjoner og kategorier av foretak og konsern. Departementet foreslår en presisering i regnskapsloven § 5-4 annet ledd om at distribusjonsutgifter ikke inngår i anskaffelseskost ved tilvirkning, samt en ny § 1-10 i regnskapsloven for å fange opp en definisjon av begrepet «vesentlig» i det nye direktivet. Ifølge bestemmelsen er en opplysning vesentlig dersom utelatelsen eller feil i slike opplysninger med rimelighet kan forventes å påvirke beslutninger som brukere tar på grunnlag av foretakets årsregnskap.

Kapittel 3.4 omhandler det konsoliderte regnskapsdirektivets kapittel 3 om balanse og resultatregnskap. Departementet foreslår enkelte mindre justeringer i regnskapsloven for å gjennomføre direktivets krav til balanse og årsregnskap i norsk rett. Blant annet foreslås det en endring i regnskapsloven slik at en direktivendring om at medlemsstatene skal tillate eller kreve tilføyelse av delsummer, blir reflektert i loven. Det foreslås videre at regnskapsloven endres slik at goodwill skal avskrives over maksimalt ti år, og at nedskrivning av goodwill ikke skal reverseres.

Kapittel 3.5 omhandler noter til regnskapet. Departementet foreslår i dette kapitlet enkelte notekrav som følger av det konsoliderte regnskapsdirektivet og som ikke tidligere er gjennomført i norsk rett. Blant annet foreslås det en bestemmelse i regnskapsloven om at noteopplysninger for poster i balanse og resultatregnskap skal ha samme rekkefølge som postene i oppstillingen for balanse og resultatregnskap. Videre foreslås en ny bestemmelse i loven som krever at den regnskapspliktige opplyser brutto beløp for eiendeler og forpliktelser eller inntekter og kostnader som er presentert netto i balanse- eller resultatoppstilling. Det foreslås også notekrav om opplysninger om hendelser etter balansedagen.

Kapittel 3.6 omhandler enkelte mindre endringer om unntak fra konsernregnskapsplikt som foreslås i regnskapsloven. Blant annet foreslår departementet en endring i regnskapsloven § 3-8 for å ta inn et direktivunntak om konsolideringsunntatelse.

Kapittel 3.7 omhandler enkelte endringer i regnskapsloven § 3-3 c om krav til store foretaks redegjørelse

om samfunnsansvar. Endringene foreslås for å gjennomføre krav som følger av direktivet om ikke-finansiell rapportering. Direktivkravene om rapportering om samfunnsansvar er i all hovedsak gjennomført i norsk rett, men det er likevel behov for enkelte justeringer i regnskapsloven for å sikre at norsk rett er i full overensstemmelse med kravene i direktivet. Departementet foreslår en justering i regnskapsloven § 3-3 c som gjennomfører krav i direktivet om at redegjørelsen om samfunnsansvar skal inneholde opplysninger i det omfang som er nødvendig for forståelsen av foretakets utvikling, resultat, stilling og konsekvenser av foretakets virksomhet når det gjelder miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, overholdelse av menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.

Kapittel 3.8 omhandler enkelte mindre endringer som foreslås i regnskapsloven § 3-3 b om store foretaks redegjørelse om foretaksstyring. Forslaget gjennomfører krav i det konsoliderte regnskapsdirektivet, og innebærer at foretakene også skal opplyse om foretakets retningslinjer for likestilling og mangfold med hensyn til for eksempel alder, kjønn og utdanning og yrkesbakgrunn for sammensetning av styre, ledelses- og kontrollorganer og deres undervalg.

Departementet viser til at det kun foreslås få endringer, som i hovedsak antas å ha begrenset økonomisk og administrativ effekt både for foretakene og for myndighetene. Norske foretak som opererer i et internasjonalt miljø, er tjent med en regnskapsregulering som gir internasjonalt gjenkjennbare regnskaper, fordi sammenliknbare regnskaper er mer egnet til å kommunisere foretakenes stilling på tvers av jurisdiksjoner enn regnskaper med mange nasjonale særtrekk. Dette har betydning for foretakenes evne til å tiltrekke seg kapital og til å oppnå gunstige avtaler med utenlandske partnere. Svært mange norske foretak opererer internasjonalt, og moderate forbedringer for de enkelte foretak kan gi gevinster av betydning for foretakene samlet.

Departementets forslag om å utvide foretakenes rapportering om foretaksstyring i regnskapsloven § 3-3 b ved å kreve at foretakene må opplyse om sine retningslinjer for likestilling og mangfold (se kapittel 3.8), samt innføre noe utvidet redegjørelse for samfunnsansvar i § 3-3 c, antas isolert sett eventuelt å kunne påføre disse foretakene noe økte omkostninger.

Lettelsen i notekrav for små foretak vil innebære forenklinger for disse foretakene og vil medføre reduserte kostnader for disse.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Eigil Knutsen og Julia Wong, fra Høyre, Elin Rodum Agde-

stein, lederen Mudassar Kapur, Anne Kristine Linnestad, Anders Riise og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen, Hans Andreas Limi og Sylvi Listhaug, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til at endringer i verdipapirhandelloven og regnskapsloven mv. (periodisk rapportering og direktivgjennomføring) behandles i denne innstillingen. Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger om innlemmelse av direktiv 2013/34/EU og direktiv 2014/95/EU behandles i Innst. 304 S (2020–2021).

Komiteen viser til at Finansdepartementet i Prop. 66 LS (2020–2021) legger fram forslag til endringer i verdipapirhandelloven som gjennomfører direktiv 2013/50/EU, som igjen endrer rapporteringsdirektivet (2004/109/EF), og ber om tilslutning til at rådsdirektiv 2013/34/EU og direktiv 2014/95/EU tas inn i EØS-avtalen og nødvendige lovendringer i verdipapirhandelloven og regnskapsloven som skal sikre at norsk rett er i overensstemmelse med reglene i disse direktivene.

Anmodningen om samtykke til å ta direktivene 2013/34/EU og 2014/95/EU inn i EØS-avtalen behandles i Innst. 304 S (2020–2021).

Endringsdirektivet (2013/50/EU) ble tatt inn i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning 12. juni 2020 med forbehold om Stortingets godkjenning. Regjeringen vil senere komme tilbake til Stortinget med anmodning om godkjenning av EØS-komiteens beslutning. I denne innstillingen behandles lovforslag i Prop. 66 LS (2020–2021).

Rapporteringsdirektivet er i hovedsak gjennomført i norsk rett i verdipapirhandelloven tidligere i kapittel 4 og 5 med tilhørende forskriftsbestemmelser, men direktiv 2013/50/EU innebærer endringer som krever noen endringer i verdipapirhandelloven.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at formålet med endringene er å øke gjennomsiktigheten i markedet ved å stille minstekrav til hvilken finansiell informasjon utstederne av verdipapirer skal offentliggjøre i årsrapport og halvårsrapport, samt visse minstekrav til offentliggjøring av endringer i eierforholdene i utstederselskapet, samt bestemmelser om investors flaggeplikt. Det stilles krav om at informasjon skal være lett tilgjengelig innen hele EØS-området. Rapporteringsdirektivet er i hovedsak gjennomført i norsk

rett i verdipapirhandeloven kapittel 4 og 5 med tilhørende forskriftsbestemmelser.

Flertallet viser til at forslagene til endringer i verdipapirhandeloven tar utgangspunkt i Verdipapirlovutvalgets «NOU 2016:2 – Endringer i verdipapirhandeloven – Planlegging og periodisk rapportering – Gjennomføring av endringer i rapporteringsdirektivet». Det nye direktivet harmoniserer kravene til hvilke opplysninger utstedere og innehavere av omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked, må offentliggjøres og hvordan slike opplysninger skal offentliggjøres. Endringene innebærer enkelte fullharmoniserte regler, slik at muligheten til å gi strengere regler i hvert enkelt medlemsland snevres inn.

Flertallet viser til at den generelle muligheten til å stille krav om kvartalsrapportering fjernes. Begrunnelsen er at rapportering hvert kvartal ansees unødvendig byrdefullt, særlig for små og mellomstore bedrifter. Samtidig ansees så hyppig rapportering å kunne medvirke til kortsiktighet i driften. Muligheten for å gi regler om kvartalsrapportering for finansinstitusjoner opprettholdes.

Flertallet viser til at det likevel foreslås å opprettholde en forskriftshjemmel til å gi regler om kvartalsrapportering innenfor de rammer direktivet setter, og støtter dette.

Det foreslås også bestemmelser om hjem- og vertsstatsregulering og forskriftshjemler for å kunne gjennomføre varslede EU-regler om innføring av felles europeiske tilknytningspunkt for de nasjonale lagringsmekanismene for informasjonspliktige opplysninger. Formålet er at investorer i hele EØS-området skal få enkel tilgang til informasjonspliktige opplysninger.

Flertallet viser til at endringsdirektivet også gir regler om rapportering av betaling til myndigheter, såkalt land-for-land-rapportering for utstedere med virksomhet innen utvinningsindustrien. Slike regler er i hovedsak allerede gjennomført i norsk rett i lov 1. juni 2017 nr. 52.

Flertallet viser til at det de siste årene er vedtatt en rekke endringer i verdipapirhandeloven og tilhørende regelverk for å gjennomføre regelverk fra EU på verdipapirområdet. Finansdepartementet har foretatt en gjennomgang av relevant regelverk på området og har i den forbindelse avdekket enkelte henvisninger og begrepsbruk som ikke har blitt oppdatert, og fremmer i denne proposisjonen forslag til oppretting av slike henvisninger og termer.

Proposisjonen inneholder også forslag til endringer i regnskapsloven (lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v.) som er nødvendige for å gjennomføre i norsk rett EUs parlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU (det konsoliderte regnskapsdirektivet) vedtatt 26. juni 2013 og direktiv 2014/95/EU (endringsdirektivet – om visse store foretaks og konserners offentliggjøring av ikke-fi-

nansielle opplysninger om mangfold) vedtatt 22. oktober 2014.

Komiteen viser til at lovforslaget bl.a. bygger på Regnskapslovutvalgets utredninger NOU 2015:10 Lov om regnskapsplikt og NOU 2016:11 Regnskapslovens bestemmelser om årsberetning mv., som var på alminnelig høring henholdsvis høsten 2015 og høsten 2016. Enkelte deler av utvalgets forslag innebærer muligheter for betydelige forenklinger for næringslivet, og ble fulgt opp gjennom Stortingets lovvedtak 15. desember 2017 om endringer i regnskapsloven mv.

Komiteen merker seg at lovforslaget inneholder en viss skjerpelse av kravene til store selskapers redegjørelse for samfunnsansvar i årsberetningen for bedre å gjenspeile reglene i direktivet. Omfanget av opplysninger som er nødvendig for forståelsen av foretakets virksomhet, skjerpes i forhold til spørsmål som gjelder miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, likestilling, overholdelse av menneskerettigheter, bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser.

Komiteen viser til at det er liknende krav til rapportering i likestillings- og diskrimineringsloven (§ 26 a), og legger til grunn at kravene i begge lovene kan oppfylles ved at opplysningene gjøres tilgjengelig i ett, offentlig tilgjengelig dokument og med henvisninger til dette i årsberetningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, har ikke ytterligere kommentarer og slutter seg til forslaget til lovendringer i verdipapirhandeloven og regnskapsloven mv. (periodisk rapportering og direktivgjennomføring) som fremmet i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt påpeker at det her legges opp til at det skal foretas endringer i verdipapirhandeloven for å gjennomføre endringsdirektiv 2013/50/EU, før regjeringen har fremlagt en samtykkeproposisjon for saken til Stortinget.

Disse medlemmer mener at behandlingen av saken må utsettes til samtykkeproposisjonen for endringsdirektivet er fremlagt, og vil med bakgrunn i dette gå imot det fremlagte forslaget på nåværende tidspunkt.

Disse medlemmer støtter for øvrig forslaget om endringer i regnskapsloven mv.

3. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité med unntak av romertall IV om endringer i verdipapirhandeloven, som fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i verdipapirhandellevn og regnskapsloven mv. (periodisk rapportering og direktivgjennomføring)

I

I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfyllbyrdelse gjøres følgende endring:

§ 10-6 annet ledd første punktum skal lyde:

Når verdipapirforetaket får ansvar overfor kjøperen etter verdipapirhandellevn § 16-1, kan foretaket søke regress hos dem som har fått utbetalt noe av kjøpesummen såfremt ansvaret ikke skyldes forhold på foretakets side.

II

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. gjøres følgende endringer:

Ny § 1-10 skal lyde:

§ 1-10 *Vesentlig opplysning*

En opplysning er vesentlig dersom utelatelsen eller feil i slike opplysninger med rimelighet kan forventes å påvirke beslutninger som brukere tar på grunnlag av foretakets årsregnskap. Enkeltposters vesentlighet skal vurderes i sammenheng med andre tilsvarende poster.

§ 3-2 femte ledd skal lyde:

Et morselskap kan unnlate å utarbeide konsernregnskap hvis samtlige av selskapets datterselskaper både hver for seg og samlet er av uvesentlig betydning eller samtlige av foretakets datterforetak kan utelates fra konsolidering etter § 3-8.

§ 3-3 b annet ledd nr. 8 skal lyde:

8. vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis,

§ 3-3 b annet ledd ny nr. 9 skal lyde:

9. *en beskrivelse av foretakets retningslinjer for likestilling og mangfold med hensyn til for eksempel alder, kjønn og utdannings- og yrkesbakgrunn for sammensetning av styre, ledelses- og kontrollorganer og deres eventuelle underutvalg. Mål for retningslinjene, hvordan de har blitt gjennomført og virkningen av dem i rapporteringsperioden skal opplyses. Hvis foretaket ikke har slike retningslinjer, skal dette begrunnes.*

§ 3-3 c første til sjetten ledd skal lyde:

§ 3-3 c *Redegjørelse om samfunnsansvar*

Store foretak skal utarbeide en redegjørelse om samfunnsansvar som minst omhandler miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, likestilling og ikke-diskriminering, overholdelse av menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser. Opplysningene skal gis i det omfang som er nødvendig for å forstå foretakets utvikling, resultat, stilling og konsekvenser av foretakets virksomhet.

Redegjørelsen skal minst inneholde:

- en beskrivelse av foretakets forretningsmodell,*
- en beskrivelse av foretakets retningslinjer for håndtering av forhold som nevnt i første ledd første punktum, herunder gjennomførte aktsomhetsvurderinger,*
- virkinger av retningslinjene,*
- de vesentlige risikoene knyttet til foretakets virksomhet som omhandler forhold som nevnt i første ledd første punktum. Der det er relevant og vesentlig, skal det opplyses om forretningsforbindelser, produkter eller tjenester som kan forventes å ha negativ påvirkning på forhold som nevnt i første ledd første punktum, samt hvordan foretaket håndterer disse risikoene,*
- resultatindikatorer som er relevante for foretakets virksomhet.*

Dersom foretaket ikke har retningslinjer for håndtering av forhold som nevnt i første ledd første punktum skal dette begrunnes.

Redegjørelsen skal ved behov inneholde henvisninger og tilleggsforklaringer til størrelser som er oppført i årsregnskapet.

Opplysninger om fremtidig utvikling eller forhold som det forhandles om, kan utelates fra redegjørelsen dersom styret mener at offentliggjøring vil være til alvorlig skade for foretakets forretningsmessige situasjon, forutsatt at en slik utelatelse ikke vil være til hinder for foretakets utvikling, resultat, stilling og konsekvenser av dets virksomhet.

Redegjørelse etter denne paragrafen kan utarbeides i samsvar med et rammeverk for slik rapportering fastsatt nasjonalt, av Den europeiske union eller av et annet organ. Dersom utarbeidelsen er i samsvar med et slikt rammeverk, skal det opplyses om hvilket rammeverk som er benyttet. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til slik rapportering, herunder krav om at det skal gis tilleggsopplysninger i foretakets årsberetning.

Nåværende § 3-3 c fjerde til syvende ledd blir nye syvende til tiende ledd, hvor åttende ledd skal lyde:

Redegjørelse etter denne paragrafen skal gis i årsberetningen eller i annet offentlig tilgjengelig dokument. Dersom redegjørelsen gis i annet offentlig tilgjengelig dokument, og foretaket har plikt til å levere årsberetning, skal det opplyses i årsberetningen hvor dokumentet finnes offentlig tilgjengelig. Redegjørelsen skal gis sammen samtidig med avgivelse av årsberetningen.

§ 3-8 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Et datterselskap kan utelates fra konsolidering hvis det er særlig vanskelig og uforholdsmessig kostbart å hente inn informasjon om datterselskapet innen en rimelig frist, eller det foreligger alvorlige og langvarige begrensninger som i vesentlig grad er til hinder for morforetakets utøvelse av sine rettigheter.

§ 5-4 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Distribusjonsutgifter inngår ikke i anskaffelseskost ved tilvirkning.

Nåværende annet ledd annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 5-6 skal lyde:

§ 5-6 *Forskning og utvikling*

Utgifter til egen forskning skal kostnadsføres. Utgifter til egen utvikling kan kostnadsføres. Balanseførte utviklingsutgifter skal vurderes etter vurderingsregelen for anleggsmidler i § 5-3. Dersom den økonomiske levetiden for balanseførte utviklingsutgifter ikke kan anslås pålitelig, skal balanseførte utviklingsutgifter avskrives over maksimalt ti år.

§ 5-7 nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Dersom den økonomiske levetiden for goodwill ikke kan anslås pålitelig, skal goodwill avskrives over maksimalt ti år. Nedskrivning av goodwill skal ikke reverseres.

§ 6-1 første ledd nr. 19 til 21 skal lyde:

19. *Resultat før skattekostnad*
20. *Skattekostnad*
21. *Årsresultat*

§ 6-1 første ledd nåværende nr. 22 til 24 oppheves.

§ 6-1 a første ledd nr. 14 til 16 skal lyde:

14. *Resultat før skattekostnad*
15. *Skattekostnad*
16. *Årsresultat*

§ 6-1 a første ledd nr. 17 til 19 oppheves.

§ 6-2 første ledd post A. Anleggsmidler I. nr. 1 skal lyde:

1. *Utvikling*

§ 6-3 første ledd skal lyde:

Når den regnskapspliktiges forhold tilsier det, skal det i resultatregnskap og balanse foretas en ytterligere oppdeling av poster, tilføyelser av poster og tilføyelse av delsummer som ikke inngår i oppstillingsplanene.

Ny § 7-1 a skal lyde:

§ 7-1 a *Rekkefølge*

Noteopplysninger for poster i balanse og resultatregnskap skal ha samme rekkefølge som postene i oppstillingen for balanse og resultatregnskap.

Ny § 7-7 a skal lyde:

§ 7-7 a *Bruttopresentasjon*

Det skal opplyses om bruttobeløp for eiendeler og forpliktelser, samt inntekter og kostnader som presenteres netto i resultat- eller balanseoppstilling.

Ny § 7-7 b skal lyde:

§ 7-7 b *Hendelser etter balansedagen*

Det skal opplyses om arten og den økonomiske virkningen av vesentlige hendelser som har inntruffet etter balansedagen, og som ikke er regnskapsført i resultatregnskap eller balanse.

§ 7-35 første ledd skal lyde:

Det skal gis opplysninger om anvendte regnskapsprinsipper.

§ 7-35 nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd.

§ 7-35 annet og fjerde ledd oppheves.

§ 7-36 skal lyde:

§ 7-36 *Konsern, tilknyttet selskap mv.:*

Regnskapspliktig som er datterselskap, skal opplyse om foretaksnavn og forretningskontor for morselskap som utarbeider konsernregnskap der den regnskapspliktige inngår i konsolideringen.

Dersom datterselskap er utelatt fra konsolideringen etter § 3-8, skal dette opplyses og begrunnes.

For investering som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden, skal det opplyses om anskaffelseskost og balanseført egenkapital på anskaffelsestidspunktet. For hver investering skal det opplyses om inngående balanse, inntektsført resultat, andre endringer i løpet av året og utgående balanse. Det skal opplyses om merverdier og goodwill samt avskrivning av merverdier og goodwill.

Morselskap som ikke utarbeider konsernregnskap, skal opplyse om transaksjoner med datterselskaper og interngevinst på disse.

For fordringer, annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld skal det angis det samlede beløp som gjelder foretak i samme konsern, tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet. § 6-6 annet ledd om sammenligningstall gjelder tilsvarende.

Det skal opplyses om samlet forpliktelse i form av pantstillelse, annen sikkerhetsstillelse og garantier til fordel for foretak i samme konsern.

§ 7-37 første ledd skal lyde:

For hver kategori av finansielle instrumenter og varederivater som er vurdert etter § 5-8, skal det opplyses om virkelig verdi og periodens resultatførte verdi.

endring. Det skal i tillegg gis opplysninger om vesentlige opplysninger som ligger til grunn for vurderingen.

§ 7-37 annet ledd oppheves.

§ 7-38 annet ledd oppheves.

Nåværende § 7-38 tredje ledd blir nytt annet ledd.

§ 7-39 annet og fjerde ledd oppheves. Nåværende tredje og femte ledd blir nye annet og tredje ledd.

§ 7-40 fjerde ledd oppheves.

§ 7-42 første til tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde til sjetten ledd blir nye første til tredje ledd.

§ 7-43 a og § 7-44 oppheves.

§ 7-45 skal lyde:

§ 7-45 *Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere m.v.*

Det skal opplyses om samlede lån til og samlet sikkerhetsstillelse til fordel for medlemmer av styret med angivelse av rentesats, hovedvilkår og eventuelle tilbakebetalte, avskrevne eller frafalte beløp. Det samme gjelder for medlemmer av annet administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endring:

§ 5-14 første ledd bokstav b skal lyde:

b) verdipapirforetak (jf. verdipapirhandelloven § 2-7 første ledd) og andre som har penger til forvaltning, og

IV

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 2-4 femte ledd og sjetten ledd skal lyde:

(5) Med sertifikater menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 27, jf. § 8-1.

(6) Med strukturerte finansielle produkter menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 28, jf. § 8-1.

§ 2-7 femte ledd skal lyde:

(5) Med multilateral handelsfasilitet eller MHF menes et multilateralt system som legger til rette for kobling i systemet av flere tredjeparters kjøps- og salgsteresser i finansielle instrumenter i samsvar med objek-

tive handelsregler, slik at det kan inngås bindende handel.

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4 Virkeområde

(1) §§ 5-5 til 5-10 gjelder for utstedere av omsettelige verdipapirer som er opptatt til handel på regulert marked når Norge er hjemstat etter bestemmelsen her.

(2) Norge er hjemstat for utsteder fra EØS som har forretningskontor her, dersom utsteder

1. har utstedt aksjer, eller

2. har utstedt gjeldsinstrumenter hvis pålydende verdi per enhet er mindre enn 1 000 euro, eller tilsvarende verdi i annen valuta.

(3) Norge er hjemstat for utsteder fra land utenfor EØS som har utstedt omsettelige verdipapirer som nevnt i annet ledd nr. 1 eller 2, dersom verdipapirene er opptatt til handel på norsk regulert marked og utsteder har valgt Norge som hjemstat frem til ny hjemstat er valgt og offentliggjort etter femte og sjetten ledd.

(4) Norge er hjemstat for utsteder som ikke er omfattet av annet og tredje ledd, dersom utsteder har valgt Norge som hjemsted. Slik utsteder må enten ha forretningskontor i Norge eller ha sine omsettelige verdipapirer opptatt til handel på norsk regulert marked. Valget av Norge som hjemstat etter denne bestemmelsen skal gjelde i minst tre år, med mindre de omsettelige verdipapirene ikke lenger er opptatt til handel på regulert marked eller ny hjemstat er valgt og offentliggjort etter femte og sjetten ledd.

(5) Utsteder som nevnt i tredje og fjerde ledd som ikke lenger har verdipapirer tatt opp til handel på norsk regulert marked, men som har sine verdipapirer tatt opp til handel på regulert marked i en eller flere andre EØS-stater, kan velge ny hjemstat blant en av disse statene eller den staten der utsteder har sitt forretningskontor i EØS.

(6) Utsteder skal offentliggjøre sin hjemstat etter annet til femte ledd på samme måte som nevnt i § 5-12. I tillegg skal utsteder opplyse om sin hjemstat til tilsynsmyndighetene i hjemstaten, vertsstaten eller vertsstatene og staten der utsteder har sitt forretningskontor i EØS.

(7) Dersom utstedere som nevnt i tredje og fjerde ledd ikke offentliggjør sin hjemstat innen en frist på tre måneder fra datoen utsteders omsettelige verdipapirer første gang blir opptatt til notering på et regulert marked, skal utsteder ha Norge som hjemstat frem til et eventuelt etterfølgende valg av en annen EØS-stat har blitt offentliggjort av utsteder.

(8) Norge er vertsstat for utsteder med annen EØS-stat som hjemstat hvis omsettelige verdipapirer er opptatt til handel på norsk regulert marked. Utstedere med Norge som vertsstat skal følge hjemstatens lovgivning for så vidt gjelder forholdene regulert i §§ 5-5 til 5-10.

(9) §§ 5-5 til 5-10 gjelder ikke for stat, regional eller lokal myndighet i stat, internasjonalt offentlig organ el-

ler organisasjon som minst en EØS-stat er medlem i, EØS-sentralbank og Den europeiske sentralbank, samt *Det europeiske finansielle stabiliseringsfond og tilsvarende ordninger opprettet for å tilby midlertidig finansiell bistand til stater som har euro som valuta.* §§ 5-5 til 5-10 gjelder heller ikke for utsteder som bare utsteder gjeldsinstrumenter hvis pålydende er minst 100 000 euro eller tilsvarende beløp i annen valuta, eller for utstedere av verdipapirfondsandeler. Departementet kan i forskrift gjøre ytterligere unntak fra §§ 5-5 til 5-10, samt gi regler om lovens anvendelse for verdipapirfond.

(10) *Dersom ikke annet fremgår av den enkelte bestemmelse, gjelder §§ 5-5 til 5-14 og regler fastsatt i medhold av disse bestemmelsene tilsvarende for egenkapitalbevis så langt det passer.*

(11) Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om virkeområde i forskrift, herunder regler om offentliggjøring av valg av hjemstat etter fjerde ledd.

§ 5-5 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utstederen skal sørge for at årsrapporten forblir offentlig i minst ti år.

§ 5-5 åttende ledd første punktum skal lyde:

(8) Departementet kan i forskrift fastsette regler om innhold, utarbeidelse, offentliggjøring og rapporteringsformat for årsrapport og om ansvarlige personer som nevnt i annet ledd nr. 3.

§ 5-6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Utsteder skal sørge for at halvårsårsrapport forblir offentlig i minst ti år.

§ 5-6 sjette ledd andre punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette krav om ytterligere delårsrapportering, inkludert delårsregnskaper, samt om innhold, avleggelse og offentliggjøring av delårsregnskaper.

I § 5-8 oppheves fjerde og sjette ledd.

Nåværende femte ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 5-9 sjette ledd første punktum skal lyde:

(6) Aksjeutsteder kan bruke elektronisk kommunikasjon når meldinger, varsler, informasjon, dokumenter, underretninger og lignende skal gis til en aksjeeier, dersom aksjeeier *uttrykkelig* har godtatt dette.

§ 5-12 femte ledd nytt annet punktum skal lyde:

Departementet kan fastsette forskrifter om tilknytning til et felles europeisk tilknytningspunkt for offisielt utpekte lagringsmekanismer for lagringspliktig informasjon.

Overskriften til § 8-1 skal lyde:

Verdipapirmarkedsforordningen

§ 9-10 tredje ledd skal lyde:

(3) Personer som nevnt i første ledd i et verdipapirforetak som er å anse som vesentlig vurdert ut fra størrelse, *intern organisering* og virksomhetens art, omfang og kompleksitet, kan kun inneha én av følgende kombinasjoner av stillinger og verv samtidig:

1. én stilling som daglig leder kombinert med to styreverv,
2. fire styreverv.

§ 9-14 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder etter mottak av opplysninger som angitt i tredje ledd.

§ 9-14 annet ledd første punktum skal lyde:

Finanstilsynet skal vurdere meldingen innen 60 *virkedager*, regnet fra det tidspunktet Finanstilsynet har bekreftet mottak av meldingen og opplysninger som angitt i § 9-3 tredje ledd.

§ 9-20 skal lyde:

§ 9-20 Klagebehandling

Departementet kan i forskrift gi regler om *klagebehandling*.

§ 9-21 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

(2) *Verdipapirforetak som har tillatelse til å yte investeringstjenester, kan yte slike tjenester i annen EØS-stat etter reglene i § 9-33.*

(3) *Verdipapirforetak kan etter tillatelse fra Finanstilsynet etablere filial eller datterselskap utenfor EØS-området.*

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

V

I lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond gjøres følgende endringer:

§ 2-10 nytt tredje punktum skal lyde:

Agenten kan være tilknyttet bare ett forvaltningsselskap.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum og skal lyde:

Bestemmelsene gitt i eller i medhold av verdipapirhandelloven § 10-22 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

VI

I lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond gjøres følgende endringer:

§ 1-2 bokstav k skal lyde:

- k) profesjonell investor: profesjonell kunde som nevnt i *verdipapirhandelloven § 10-6*, eller kunde som behandles som profesjonell etter *verdipapirhandelloven § 10-7*, jf. § 10-8

§ 1-2 bokstav l skal lyde:

- l) ikke-profesjonell investor: *ikke-profesjonell kunde som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-7.*

§ 7-3 skal lyde:

Ved markedsføring av alternative investeringsfond til ikke-profesjonelle investorer skal krav til *vurdering av egnethet* som nevnt i verdipapirhandelloven § 10-15 første ledd med tilhørende forskrifter overholdes.

VII

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern skal § 20-20 annet ledd annet punktum lyde:

Erverv av aksjer eller egenkapitalbevis som følge av krisetiltak gir ikke tilbudsplikt etter verdipapirhandelloven kapittel 6.

VIII

I lov 17. juni 2016 nr. 30 om EØS-finanstilsyn gjøres følgende endring:

I § 7 oppheves ny § 13-6 a i nr. 1 om endringer i lov 29. juni 2007 om verdipapirhandel.

IX

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. De ulike deler av loven kan settes i kraft til ulik tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 16. mars 2021

Mudassar Kapur

leder

Svein Roald Hansen

ordfører

